

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลกระทบของความเค็มและปริมาณวัสดุพอลิโซลานที่แทนที่ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทที่ 1 ในมอร์ตาร์ต่อการกัดกร่อนเนื่องจากสารละลายกรดซัลฟูริก โดยนำวัสดุพอลิโซลานจำนวน 7 ชนิด ซึ่งแต่ละชนิดมีความเค็มจำนวน 3 ขนาด มาแทนที่ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทที่ 1 ในอัตราส่วนร้อยละ 10, 20, 30, 40 และ 50 โดยน้ำหนักวัสดุประสาน ทำการผสมมอร์ตาร์และหล่อมอร์ตาร์รูปลูกบาศก์มาตรฐานขนาด $50 \times 50 \times 50$ มม. ถอดแบบที่อายุ 1 วัน และนำไปบ่มในน้ำจืดจนอายุครบ 27 วัน จากนั้นแบ่งตัวอย่างออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกนำมาทดสอบหาค่ากำลังอัด และส่วนที่ 2 นำมาแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกที่มีความเข้มข้นร้อยละ 3, 0.2 และ 0.02 โดยน้ำหนัก ซึ่งเทียบเท่า pH 0.5, 1.5 และ 2.5 ตามลำดับ เพื่อศึกษาน้ำหนักที่สูญเสียของมอร์ตาร์อันเนื่องมาจากการกัดกร่อนของกรดซัลฟูริกที่ระยะเวลาการแช่ 1, 3, 7, 14, 28, 42, 60 และ 90 วัน

ผลการศึกษาพบว่ามอร์ตาร์ที่แทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยวัสดุพอลิโซลานมีแนวโน้มช่วยเพิ่มความต้านทานการกัดกร่อนของสารละลายกรดซัลฟูริกได้ดีกว่ามอร์ตาร์ที่ใช้ปูนซีเมนต์เป็นวัสดุประสานเพียงอย่างเดียว โดยมอร์ตาร์ที่แทนที่ปูนซีเมนต์ด้วยวัสดุพอลิโซลานที่ผ่านการปรับปรุงความเค็มมีแนวโน้มการกัดกร่อนมากขึ้นจากสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นร้อยละ 3 และ 0.2 โดยน้ำหนัก แต่มีการกัดกร่อนน้อยลงในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นร้อยละ 0.02 โดยน้ำหนัก นอกจากนี้เมื่อเพิ่มการแทนที่ด้วยวัสดุพอลิโซลานมากขึ้น สามารถต้านทานการกัดกร่อนจากสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นร้อยละ 3 โดยน้ำหนักได้ดีขึ้น แต่กลับมีการกัดกร่อนเพิ่มขึ้นเมื่อแช่ในสารละลายกรดซัลฟูริกความเข้มข้นร้อยละ 0.2 และ 0.02 โดยน้ำหนัก ในสารละลายกรดความเข้มข้นร้อยละ 3 โดยน้ำหนัก มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยเถ้าแกลบ-เปลือกไม้สามารถต้านทานการกัดกร่อนได้ดีในทุกอัตราส่วนผสมและมอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยเถ้าถ่านหินจากแม่เมาะถูกกัดกร่อนจากสารละลายกรดซัลฟูริกสูงกว่ามอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยวัสดุพอลิโซลานชนิดอื่น ในสารละลายกรดความเข้มข้นร้อยละ 0.2 และ 0.02 โดยน้ำหนัก มอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยเถ้าถ่านหินจากกระบองสามารถต้านทานการกัดกร่อนได้ดีในทุกอัตราส่วนผสมและมอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยเถ้าถ่านหินจากแม่เมาะและเถ้าถ่านหินจากปราจีนบุรีถูกกัดกร่อนจากสารละลายกรดซัลฟูริกสูงกว่ามอร์ตาร์ที่แทนที่ด้วยวัสดุพอลิโซลานชนิดอื่น

In this study, the effects of fineness and the amount of pozzolanic material to replace Portland cement type I on sulfuric acid resistance of mortar were investigated. Seven kinds of pozzolanic materials, each of them had three different finenesses, were used to replace Portland cement type I by weight of cementitious materials in mortars of 10, 20, 30, 40, and 50%. The standard mortar specimens of 50×50×50 mm were cast and removed from the molds after 1 day. After 27 days of curing in water, the mortar specimens were divided into 2 groups. The first group was tested for compressive strength and the second was immersed in 3, 0.2, and 0.02 % by weight of sulfuric acid solutions, which corresponded to pH of 0.5, 1.5, and 2.5, respectively. The degree of corrosion resistance in term of weight loss of mortar due to sulfuric acid attack at the immersing of 1, 3, 7, 14, 28, 42, 60, and 90 days were observed and measured.

The results showed that the replacement of cement by pozzolanic materials in mortars gave higher sulfuric acid resistance than Portland cement type I mortar. The replacement of cement by fine and very fine fineness of pozzolanic materials tended to increase in deterioration of mortar after being immersed in 3 and 0.2% sulfuric acid solution. On the other hand, the mortars being immersed in 0.02% exhibited the lower corrosion than the ones with original pozzolanic material. Increasing of pozzolanic material content in mortar could improve the corrosion resistance from 3% sulfuric acid solution, however, the reduction in the resistance of mortars when being immersed in 0.2 and 0.02 percent sulfuric acid solution was found. With 3 percent sulfuric acid solution, the best and the worst corrosion resistance mortars could be achieved by replacing of Portland cement with rice husk-bark ash and fly ash from Mae Moh, respectively. With 0.2 and 0.02 percent sulfuric acid solution, the replacement of Portland cement by fly ash from Rayong performed the best corrosion resistance mortar, while both fly ashes from Mae Moh and Prachinburi showed lower corrosion resistance of mortars than the others.